

Likabehandlingsplan

Plan mot kränkande behandling

2013

Inledning

Till Erikslundskolan ska alla elever gå med glädje varje dag. Alla elever ska känna trygghet och trivsel och ska alltid veta att det finns en vuxen att vända sig till vid behov.

Alla vuxna som arbetar på skolan har ett ansvar att följa och vara förtrogna med skolans likabehandlingsplan och Plan mot kränkande behandling.

Alla på skolan tar ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda trakasserier och kränkande behandling. Det är en grundläggande rättighet för varje barn att känna trygghet i skolan. Därför skapar vi en skolmiljö där vuxna positivt och med värme engagerar sig i barnen och deras relationer. De vuxna är ett föredöme för barnen i förhållningssätt mot andra och förebygger därmed trakasserier. Vuxna deklarerar också tydligt att inget som helst kränkande beteende mot andra accepteras. I det dagliga arbetet utgår vi från ett demokratiskt förhållningssätt. Erikslundskolans värdegrund och dess förhållningssätt genomsyrar allt arbete på skolan.

Planen ska vara ett aktuellt och levande dokument.

Planen omfattar förskoleklass, grundskola, fritidshem och alla medarbetare.

På skolan tillämpar vi de fyra A:na

Ansvar för miljön,

Ansvar för andra,

Ansvar för mig själv.

Ansvar för skolarbetet

Lust att lära möjlighet att lyckas!

Varje elevs rätt att lämna skolan med goda kunskaper.

Borås stads vision för skolan lyfter fram elevernas rätt att lämna skolan med goda kunskaper. En trygg skoldag är en förutsättning för att lära och utvecklas.

Likabehandlingsarbetet handlar om att skapa en skola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det handlar om elevernas mänskliga rättigheter, om att förverkliga FN:s barnkonvention i skolan

Kartläggning och revidering

För att säkerställa att skolan alltid har en aktuell plan, revideras planen enligt nedan. Rektor ansvarar för att revidering och uppföljning sker:

Augusti	Planen gås igenom med medarbetare och elever. Vid första föräldramötet presenteras likabehandlingsplanen. Personal, elever, elevhälsa övrig personal diskuterar ordningsreglerna, dessa revideras.
September-november	Utvecklingssamtal. Elevenkäter Trygghetsvandring
Januari	Planen gås igenom med medarbetare och elever Ordningsreglerna repeteras
Februari-april	Utvecklingssamtal Skolklimatundersökning
Maj-juni	Utifrån läsårets arbete, det som framkommit vid enkäter, föräldramöten, utvecklingssamtal, skolklimatundersökning, trygghetsvandringar och enhetens utvärderingar, revideras likabehandlingsplanen.

Ansvarsfördelning

Rektors ansvar

- Se till att all personal, alla elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och annan kränkande behandling inte är tillåten i verksamheten.
- Se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja elevers lika rättigheter, samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller annan kränkande behandling.
- Årligen upprätta och utvärdera likabehandlingsplanen i samarbete med personal, elever och vårdnadshavare.
- Se till att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation.
- Se till att utredning görs omgående och att åtgärder vidtas om verksamheten får kännedom om att diskriminering/kränkningar förekommer.
- Se till att skolans personal har ett gemensamt system för hur de dokumenterar anmäld/upptäckt diskriminering och annan kränkande behandling och de åtgärder som vidtagits.
- Blir elev kränkt av personal på skolan måste detta utredas omgående.

Det är all personals ansvar att:

- reagera och agera kraftfullt mot alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- alla elever och nya elever känner till innehållet i skolans likabehandlingsplan
- anmäla till skolans rektor och kamratstödjarsteam om elev upplever sig kränkt eller utsatt för trakasserier
- anmäla till skolans rektor om elev är, eller känner sig, kränkt av vuxen.

Det är alla elevers ansvar att:

- följa skolans värdegrund, trivselregler och likabehandlingsplan.
- bidra till trygghet, goda relationer och god stämning i klassen.
- påtala diskriminering och annan kränkande behandling som förekommer på skolan.

Lagar – vad styr vårt arbete

- Skollagen (2010:800) 6 kap. Åtgärder mot kränkande behandling
- Diskrimineringslagen (2008:567) 3 kap. Aktiva åtgärder

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering innebär att ett barn eller en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnade förutsätter det någon form av makt hos den som diskriminerar. I skolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är en handling som kränker barns eller elevers värdighet. Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningarna kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt utan även via ex telefon och Internet. Kränkande behandling kan till exempel uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiskt våld. Kränkningar kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Mobbing

Mobbing är en form av kränkande behandling som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Trakasserier

Trakasserier är kränkande behandling som har samband med någon av de nämnda diskrimineringsgrunderna.

Kartläggning och nulägesanalys

Efter kartläggningen hösten 2012 framkom följande riskfaktorer:

Riskfaktorer	Mål	Åtgärder	Ansvarig
Nätmobbing förekommer på skolan. Det finns risker med internet som eleverna inte alltid är medvetna om när de till exempel lägger ut provokativa bilder på sig själva.	Att medvetandegöra föräldrar om problemet med nätmobbing samt risker som internet kan medföra. Att personal skall kunna hantera problem när de uppstår. Att öka elevernas förståelse kring risker med internet samt att mobbing på nätet är lika allvarligt som annan mobbing.	Diskussioner i datakunskap åk 6. Diskussioner i andra ämnen där det kan vara lämpligt att diskutera elevers internetanvändning.	Rektor Pedagoger
Omklädningsrum en smutsiga, klotter i killarnas. Flickornas omklädningsrum, det knackas på dörren. Draperier till duscharna önskas för tryggheten De stora eleverna har ett dåligt språkbruk gentemot de yngre.	Känna trygghet i omklädningsrum	F-6; lärare följer med elever ner till, ser till att de kommer in i omklädningsrummet. LFF beslutat om att det inte blir några draperier. Lågstadiet och högstadiets lektioner ska inte överlappas	Rektor Pedagoger
Sexuella trakasserier i form av glåpord och könsord. Ord som sägs och skrivs Även andra kränkande ord (mammans	Att ingen skall utsättas för sexuella trakasserier. Göra eleverna medvetna om ordets innebörd Ord har ett värde inget man bara kastar ur sig	Polisanmälan Samtal mentorstid Hänvisa till lagen och hur den brottsrubriceras Hets mot folkgrupp förtal	Elevernas ansvar att vårda sitt språk. Föräldrarnas ansvar Lärare bidrar och visar att det inte är okej.

knullare, jag ska knulla din mamma)			
-------------------------------------	--	--	--

Analys av gjorda insatser 2013:

- Gällande nätmobbning har vi i klassamtal, enskilda samtal och i undervisning tagit upp riskerna som finns med denna typ av mobbing. Inom datakunskapen som bedrivs i år 6-9 så tas alltid detta upp. Personalen uppmärksammar dessa problem och i vissa fall leder denna kränkning till polisanmälan. Vårt systematiska kvalitetsarbete kring denna riskfaktor har gett resultat och därför minskat. Kamratstödarna och fritidsledarna har tagit ett stort ansvar i detta arbete.
- Gällande omklädningsrummen så kvarstår problemet. Under skyddsronnd blev vi lovade draperier men ur hygiensynpunkt så blev detta inte av. Språkbruket har blivit bättre eftersom vi till vt 2013 gjorde en schemaomläggning.
- Vi har under läsåret 12-13 fått göra en del polisanmälningar kring olika slags trakasserier (både sexuella och rasistiska). Trakasserier i form av glåpord och könsord ser vi som ett fortsatt problem och detta kommer vi arbeta med som ett prioriterat område läsåret 13-14

Utifrån analys och kartläggning våren 2013 kommer två områden att ha prioritet under hösten 2013 och det är:

- Fortsatt arbete med språkbruket
- Intensifierat arbete så att alla elever känner arbetsro i klasserna.

Risikfaktor	Mål	Åtgärder	Ansvarig
Språkbruket mellan elever	Alla elever ska gå trygga till skolan och inte utsättas för glåpord, könsord eller andra kränkande ord	Nolltolerans gällande kränkande ord	Rektor Pedagoger Elever
Trygghet och studiero	Alla elever ska känna sig trygga i skolan och få den studiero de har rätt till	Hemklassrum, kortare pauser, samsyn vad gäller utbildning	Rektor Pedagoger Elever

Främja – förebygga -åtgärda

Erikslundskolans vision: På vår skola ska ingen elev bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för annan kränkande behandling

Övergripande mål: Miljön ska vara trygg och vänskaplig så att alla på Erikslundskolan upplever meningsfulla sammanhang, glädje och delaktighet.

Utifrån diskrimineringsgrunderna i likabehandlingsplanen genomsyras vår verksamhet oberoende av:

- Kön: tjejers och killars lika värde, deras rättighet till lika stort utrymme i vår verksamhet, arbete med språkbruk i klasserna
- Etnicitet: vi ser elevernas olika etniska bakgrunder som en tillgång i vårt arbete.
- Religion/trosuppfattning: vi ser elevernas olika trosuppfattningar som en tillgång i vårt arbete.

- Sexuell läggning: att arbeta för en ökad kunskap och förståelse om olika sexuella läggningar
- Funktionshinder: alla med funktionshinder är och ska känna sig lika mycket värda och alla ska vara lika delaktiga
- Ålder: alla elevers lika värde och allas rättighet till lika stort utrymme i vår verksamhet, oavsett ålder
- Könsoverskridande identitet: att arbeta för en ökad kunskap och förståelse om könsoverskridande identiteter. Med detta menas att någon inte identifierar sig som tjej eller kille genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Främjande arbete

Syftar till att förstärka respekten för allas lika värde.

- Främjande arbete bedrivs utan förekommen anledning och riktas mot alla elever på skolan.
- Är en naturlig del i det dagliga arbetet.
- Omfattar alla diskrimineringsgrunderna.

Förebyggande arbete

- Syftar till avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.
- Omfattar områden som i en kartläggning av verksamheten identifieras som riskfaktorer

Åtgärdande arbete

- Så snart någon i verksamheten fått kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling ska omständigheterna kring detta utredas.
- Utifrån utredningen vidtas åtgärder i enlighet med skolans handlingsplan.

Så här arbetar vi främjande:

Utgångspunkten för vårt arbete är skolans värdegrund.

Vi tar ansvar för miljön, andra, skolarbetet och oss själva

Konkreta aktiviteter är:

- Arbete utifrån diskrimineringsgrunderna
- Tydliga klassrumsregler
- Klassråd och elevråd
- Schemalagd rastillsyn

Så här arbetar vi förebyggande:

Läsåret inleds med att vårt likabehandlingsarbete aktualiseras.

Likabehandlingsplanens innehåll förankras med personal, elever och föräldrar.

Konsekvenser tydliggörs om man inte lever upp till likabehandlingsplanens intentioner.

Konkreta aktiviteter är att:

- Se till att rast- och uteverksamhet är väl fungerande, trygg och säker.
- Se till att det finns vuxna med i omklädningsrum.
- Uppmuntra ett gott språkbruk.
- Förebygga onödiga kösituationer
- Ha bestämda platser i klassrum och i matsal.
- Elevrådet genomför trygghetsvandringar.
- Kartlägga förekomsten av trakasserier och kränkande behandling

Så här arbetar vi åtgärdande:

- All personal ingriper vid icke önskvärt elevbeteende.
- Stoppa trakasserier och annan kränkande behandling omedelbart, dokumentera och informera kamratstödjarteamet
- Vid konstaterade trakasserier eller kränkande behandling följs skolans handlingsplan.

Handlingsplaner – rutiner vid akuta händelser

Tillbudsrapporter

Vid händelser där hård ordväxling/dåligt språkbruk, hot, slagsmål, skadegörelse eller överträdelse mot skolans ordningsregler förekommer agerar personal genom direkt tillsägelse och allvarssamtal. Tillbudsrapporten fylls i, original behålls av uppgiftslämnaren och kopia till rektor.

Handlingsplan vid trakasserier eller kränkande behandling

- När det gäller trakasserier eller kränkande behandling fylls blanketten ”anmälan om kränkande behandling” i som sedan lämnas till rektor.
- Berörda vårdnadshavare informeras så fort som möjligt av rektor/kamratstödjure
- En handlingsplan upprättas och mentor ansvarar för samtal med inblandade elever och vårdnadshavare.
- Om trakasserier eller den kränkande behandlingen inte upphör efter dessa insatser anmäls situationen till rektor som ansvarar för fortsatta åtgärder.

Handlingsplan då personal diskriminerar, trakasserar eller kränker elev.

Rektor:

- har samtal med berörda parter
- informerar vårdnadshavare
- kontaktar personalavdelningen
- informerar facklig organisation
- beslutar om åtgärder

Kompetensutveckling

Aktuell information inom likabehandlingsområdet förmedlas till all personal. Kamratstödjarlaget erbjuder relevant kompetensutveckling.

Referenser

Skolverkets allmänna råd 12:1274, Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Skollagen 2010:800

Diskrimineringslagen 2008:567

Upprättande av denna plan är gjord av personal, elever, vårdnadshavare och rektor 2013.